آذربایجان دموکرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سی‌نین اورقانی

نمره ۴۸ (۳۴۷) ایکنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۴ شنبه ۸ آبان ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
۶	آیلیغی	۶۵ «
۳	«	۳۵ «
۱	«	۱۲ «

فرقه تشکیلاتیندا

فاسد آداملارا یول وئریلمه ملی در

فرقه میز بیر ایل دن آز بیر مدتده، ایندیه قدر ایران دا وحتی بوتون شرق ئولکه لرینده مثلی گورولمه میش مثبت موفقیتلر الده ایتدیگینه گوره اهمیتی و اعتباری گوندن گونه خلقین نظرینده آرتماقدادر.

ایندیه قدر مختلف حکومتلر طرفیندن چوخ طنطنه‌لی و گوزه‌ل پروغراملار طرح ایدیلیب و خلقه یاغلی وعده‌لر ویریلدیگی حالدا بو بویوك و گوزقاماشدیریجی وعده‌لرین مقابلینده خلق هیچ بیر مثبت و مفید عمل گورمه میشدی.

حالبوکه بیزیم افتخارلی فرقه‌میز بیر ایل دن آز بیر زماندا تصور ایدیلمز مفید و مثبت ایشلر انجامه یتیرمیشدر.

ایندی تبریزین مهم خیابانلارینین و حتی بعضی کوچه لرینین آسفالتی قورتارمیشدر، ایندی ایراندا سابقه‌سی اولمایان صو لوله کشلیگی ایشی تبریز شهرینده موفقیتله باشلانمیشدر، ایندیه قدر برق اوزی گورمه میش اولان کیچیك شهرلر برق مؤسسه لرینه مالك اولموشلار، زنجان و اورومیه‌ده خیابانلار آسفالت ایدیلمکده در.

آذربایجان اونیورسیته‌سی ایشه باشلامیشدر. بوتون بو موفقیتلری سایماق بیر مقاله‌ده ممکن دگلدر.

خلاصه مثبت و عملی ایشلری گورن خلق کتله لری بویوك هیجان و اعتمادلا فرقه میزین صف لرینه هجوم ایتمکده درلر.

ایندی فرقه تشکیلاتینین قاباغیندا دوران اساسلی مسئله، فاسد و سوء نظرلی افرادین تشکیلات صف لری آراسیندا یرلشمه لرینه یول ویرمه مکدن عبارت در.

چونکه رو برودن مبارزه ایتمك یولی ایله فرقه میزی مغلوب ایتمکدن و میداندان چیخارماقدان مأیوس اولانلار فرقه تشکیلاتی داخلینده نفوذ ایتمکله ایشلریمیزی فلجه دوچار ایتمك فکرینه دوشه بیلرلر.

اونا گوره‌ده فرقه میز، صف لریمیز آراسینا یئنی گلمك ایسته ینلر حقینده چوخ دقت و مواظبت گوسترمه دیگی حالدا، فرقه داخله سینده اولان فاسد عضولرین تصفیه سینده ده بویوك اهمیت ویرمه‌لی در.

فرقه نین قونترول دستگاهی منزله سینده اولان تفتیش قومیسیولاریندان بو باره‌ده بویوك توجه گوزله نیلیر.

فرقه اخلاقینا صاحب اولمایان فرقه نین اعتبارینی فاسد عمل لر و اخلاقلارلا لکه له ین فاسد عضولری هیچ ده ملاحظه و واهمه ایتمه دن فرقه صف لریندن ایشیگه آتماق لازمدر.

چونکه بویوك ایشلر گورموش اولان و بویوك ایشلر گورمك ایسته ین بیر فرقه‌نین موفقیتینین یگانه ضامنی او فرقه‌نین تشکیلات حیثدن ساغلام و دوزگون اولماسیندا در.

احمد ـ احمد

((وه‌تو حقی)) حقینده

« وه‌تو » یعنی: « من مخالفم » بو کلمه لاتینجه بیر کلمه‌در و قدیم « روما » قانونوندان یادگار قالمیشدیر.

او زمان « روما » نین سناسی طرفیندن تصویب ایدیلمیش بیر قانونون اجراسینا مخالفت ایتمك ایچون « روما » قضائی دستگاهی بو حقدن استفاده ایده‌رك قانون حقینده بنی‌دن مطالعه ایتمگی سنایه تحمیل ایده‌ردی. « وه‌تو » حقی صون زمانلارده دموقراتیك قانونلاردا دا، جمهور رئیس‌لری و مشروطیت شاهلاری ایچون تانینمیش‌در.

مثلا آمریکا جمهور رئیسی و یا خود انگلتره قرالی مجلس طرفیندن تصویب ایدیلمیش بیر قانونی امضا ایتمکله مجلسی او قانوندا تجدید نظر ایتمگه سوق ایده بیلیر.

بیرنجی دفعه اولاراق فرانسیز ۱۷۹۱ اساسی قانونی بو حقی فرانسه شاهلاری ایچون تانیمیش ایدی.

او زمان پاریس خلقی ۱۶ نجی لوئی و فرانسیز ملکه‌سی « ماری ـ آنتوانت » ی مسخره عنوانی ایله « مسیو و مادام وه‌تو » آدلاندیرمیشدیلار چونکه بو شاه و ملکه اساسا خلقین ئوزلرینه عائد اولان ایشلرده دخالتی ایله مخالف ایدی.

هرحالدا، « وه‌تو » حقی ایندی بیر بین‌المللی عنواندا تاپمیش در.

بو عنوان ایکی ایل اول تدوین ایدیلمیش بیرلشمیش ملتلر اساسنامه‌سینده قیدایدیلدی.

بو اساسنامه موجبنجه، دنیا صلحی و امنیتی‌نین اساس مدافعی و بانی‌سی اولان، و هابئله محاربه‌نین ان آغیر حصه‌سینی عهده‌سینه آلان بش بویوك دولتین توافقی آلینان تصمیملرین اجراسی و اعتباری ایچون ان اساس شرط قوشولموش ایدی.

بو اساسنامه‌یه نظراً امنیت شوراسی دائمی عضو سمتی ایله بش بویوك دولت نماینده‌لری و موقتی عضو سمتی ایله ۶ کیچیك دولت نماینده‌لریندن تشکیل ایدیلیر.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

ژنرالیسموس ستالین ایله مصاحبه

سووه‌ت اتفاقی وزیرلر شوراسی‌نین صدری و سووه‌ت اتفاقینین سلاحلی قوه‌لری باش قوماندانی ژنرالیسموس ستالین آمریکا خبر مؤسسه‌لریندن اولان یونایتد پرس آژانسینین مخبری قوبیلی ایله بیر مصاحبه ایدیب و اونون ویردیگی ۳۰ سئواللارا جوابلار ویرمیشدیر.

فرانسه‌ده

نئچه هفته قاباق فرانسه‌ده عمومی نهضت آدلی گیزلی بیر تشکیلات کشف ایدیلمیشدر بو تشکیلاتین باشچیلاریندان استنطاق اولاندان صونرا معلوم اولمیشدر که بو تشکیلاتین مقصدی نوامبر آیینین ۱۰ نندا عملی اولاجاق سئچکیلرده ساغ فرقه‌لره یاردیم گوسترمك و حکومتی ساغ فرقه‌لره ویرمك‌ده‌ن عبارت اولموشدر فرانسه‌ده مرتجعلر خلق طرفیندن تانیندیقلارینا گوره گیزلی صورتده اوزلرینه ماسقا وورماقلا آزادیخواهلیق علیهینه اولان یاراماز ایشلره جان آتماق ایسته‌ییرلر.

دنیا خبرلری

آذربایجان رادیوسیندان

۱ چکوسلاواکیادا

دونن چکسلواکیا جمهوریتی‌نین ۲۸ ایللیگی مناسبتیله دکتر بنش بیر نطق سویله‌ییب دیمیشدر که آلمانلیلارین قالان دسته‌لری بیزیم ئولکه‌میزدن گیدیرلر من امید ایدیرم که بوندان صونرا چك‌واسلواك ملتلری قانون برابرینده مساوی تانیناجاقلار.

ایتالیادا

اکتبر آیینین ۲۵ نده ایتالیا سوسیالیست و کمونیست فرقه‌سینین باشچیلاری بیر مشترك جلسه تشکیل ویرمیشلر بو جلسه‌ده ایکی فرقه آراسندا آپاریلاجاق همکارلیق باره‌سنده بیر موافقتنامه امضا لانمیشدر ایتالیا کمونیست فرقه‌سی قرار آلمیشدر سووه‌ت اتفاقی اکتبر انقلابی‌نین ۲۹ نجی ایل دونومی مناسبتیله نوامبر آیینین ۳ ندن ۱۰ نا تك سووه‌ت اتفاقیله دوستلیق هفته‌سی تشکیل ویرسین.

داخلی خبرلر

اورومیه‌ده

اورومیه دن گلن خبره گوره اورومیه صحیه اداره‌سی بو گونلرده ئوز فعالیتلرینه داها آرتیق و جدی صورتده دوام ویرمکده در اورومیه شهرینین ئوزینده بوتون مریضلر ایچون مختلف معالجه یئرلری دوزه‌لیب و ایندیه دك کافی وسایل و اقداملار ایله مختلف مرضلرین شهرده انتشار تاپماسینین قاباغی آلینمیشدر. کندلرده اداره طرفیندن مامورلار لازمی وسیله‌لر و دوا ایله گوندریلیب و کندچیلرین عمومی صحیه‌سینی تامین ایتمکدن ئوتری جدی صورتده ایشه باشلاییب و موفقیتلر الده ایتمیشلر.

صاینقلعه‌ده

صاین قلعه دن گلن خبره گوره صاینقلعه محالینداکی هاچه سو کند... بنده خلقین عامه و معارفه اولان علاقه‌سی نتیجه‌سینده ٤ کلاسلی بیرملی مدرسه‌نین تشکیلی ایچون ۸۷۵۰ ریال پول توپلانیب و ینه‌ده بو ایش ایچون خلق طرفیندن هدیه‌لر ویریلیر. بو ایش خلقمیزین ـ فرقه‌میزین رهبرلیگی ایله معارف و علمه نسبت گوستردیگی علاقه‌لریندن بیر نمونه دیر.

مراغه‌ده

مراغه دن گلن خبره گوره غله اداره‌سی طرفیندن مراغه اطراف کندلرینین تاخیل حاصلی‌نین توپلانماسی ایچون جدی فعالیتلر اولور محصول عمومیتله چوخ یاخشی اولوب مرتب حالدا توپلانیب انبارلارا تحویل ویریلیر. هابئله مراغه محالی اولان قوری چای دا فرقه فعاللارینین بیر یغینجاقی اولمشدر. یغینجاقدا فرقه عضولرینین قارشیسیندا دوران وظیفه‌لر و تشکیلاتی مسئله‌لر باره‌سینده دانیشیقلار اولمشدر.

خوی دا

خوی اطراف کندلریندن اولان...

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

باکو رادیوسیندان

بلغارستانین بویوك خلق مجلسینه

سئچکیلرین ایلك نتیجه‌لری

صوفیا، ۲۸ اوقتیابر.

داخلی ایشلر وزیرلیگینین آلدیقی ایلك معلوماتلارا گوره، اوقتیابرین ۲۷ سینده بلغارستانین بویوك خلق مجلسینه سئچکیلرده سس ویرمه‌ده ۴ ملیون ۳۴۴ مین ۳۴۷ سئچیجی اشتراك ایتمیشدر.

بونلاردان ایکی ملیون ۹۸۴ مین ۷۵۶ سئچیجی وطن جبهه‌سی فرقه‌لرینه، ۱ ملیون ۴۰۸ مین ۸۸۳ نفر پتقوف ـ لوایچه‌وین...

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

سووه‌ت مطبوعاتیندان

مینگه‌چووور انشائاتچیلاری

وطن محاربه‌سیندن صونرا باشلانان بویوك مینگه‌چووور انشائاتینا سووه‌ت اتفاقی عالی سووه‌تینین وکیلی اسلام محمد اوغلی اسلام زاده باشچیلق ایدیر.

او کندلی اوغلی اولماقلا اونون امك تاریخی توتون کارخانه‌سینده عادی فعله‌لیکدن باشلانیر.

۱۵ ایل بوندان اول کارخانه قومیته‌سینین وثیقه‌سیله لنینغراد صنایع دانشگده‌سینه اوخوماغا گوندریلیر.

تحصیلی قورتاران کیمی اسلام‌زاده وطنی باکیا قاییدیر.

تیزلیکله او جمهوریتین گورکملی تصرفاتچیلاریندان بیری اولور.

اول دولت پلان اداره‌سینین صدر معاونی صونرا صدری، نهایت آذربایجان وزیرلر شوراسینین صدر معاونی اولور، حال حاضر دا او، بو بویوك دولت ایشینی آپارماقلا برابر مینگه‌چووور انشائاتینا رهبرلیك ایدیر.

۱۵ ایل بوندان قاباق مینگه‌چوووره حصر ایدیلمیش اثر نشر ایدیلدی.

بو اثرین رداقتوری حال حاضردا مینگه‌چووور انشائاتینین باش مهندس معاونی علی اصغر اوغلی پولادزاده ایدی.

او، جمهوریتین سو تصرفاتیندا چوخ ایللر مشغول اولموشدر، قدرتلی خلق انشائاتی اولان سامور ـ دوه‌چی...

سوقانالی اونون آدی ایله باغلیدر.

بیز مینگه‌چووور انشائاتیندا مهندس محمدعلی بغی گوردوك. او، ۱۹۳۱ نجی ایلده بورادا کشفیات ایشلری آپارمیشدر.

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

اوکراینادا

بو گونلرده کاربات اوکراینیاسی‌نین فاشیست اشغالچیلاری اسارتیندن خلاص ایدیلمه‌سیندن ایکی ایل کئچیر بو ایکی ایلده اورادا ۲۲۸ صنعتی موسسه‌لر تیکیلیب و یا تعمیر ایدیلمیشدر دولتی اونیورسیته بیرنجی دفعه اولاراق زاکاربات دا تاسیس ایدیلمیش بعلاوه مختلف اینجه صنعت موسیقی موسسه‌لری و باشقالاری تشکیل ویریلمیشدر مینلرجه کندچی عائله‌لری بو موسسه‌لردن استفاده آپاریرلار هابئله کندلیلر ایچون مینلردن آرتیق کتابخانه‌لر تشکیل ایدیلمیشدر.

فرقه حیاتیندان

آبان آیینین ۵ نده تبریز شهر قومیته‌سینین ۲ نجی محلی فرقه قومیته‌سینده سوادسیز فرقه عضولری ایچون دایر اولموش بیرنجی درس کلاسلارینین امتحانی باشلانیب و موفقیتله قورتارمشدر.

تبریز شهر قومیته‌سینین ۳ نجی محلی فرقه قومیته‌سی طرفیندن آبان آیینین ۵ نده بازارچادا اولان فرقه چیلرلر ایله هر گئلیله بیر فرقه حوزه‌سی تشکیل ویریلمشدر خلق بو حوزه‌نین تشکیلاتینی چوخ سوینج و علاقه ایله قارشیلاییب و بو باره‌ده فرقه‌میزه نسبت ئوز تشکرلرینی بیلدیرمشلر.

خلخالدان گلن خبره گوره ولایتی خلخال فرقه قومیته‌سی طرفیندن معارف ایشچیلرینین همکارلیقیله هرو آبادا سوادسیزلار ایچون درس کلاسلاری دایر ایدیلمشدر، بو کلاسلاردا ۸۰ نفر یاشلی سوادسیز درس اوخویورلار.

خوی‌دان گلن خبره گوره آبان آیینین ۳ نده خوی اطراف کندلریندن اولان ایواوغلی کندینده جوانلار تشکیلاتی طرفیندن بیر حوزه تشکیل ویریلیب و جوان کندلیلر تشکیلاتا عضو اولوب فعالیت آیتمك ایچون چوخلی علاقه گوسترمشلر.

ایواوغلی کندینده فرقه عضولرینین عمومی بیر یغینجاقی اولوب و اورادا ناطقلر طرفیندن کندچیلرمیزین بو گونگی وضعیتلرینه دایر صحبت اولونمشدر

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

اکتیبر بایرامینا حاضرلیق

سووه‌ت گرجستان جمهوریتینین پایتختی تفلیس شهرینده بیوك اکتبر انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومی جشن توتماقدان ئوتری حاضرلیق آپاریلیر. شهر خیابانلاری بایرام گونلرینین منظره‌سینی آلیب و شهرده بکاره بازارلاری آچیلمیشدر

سووەت مطبوعاتیندان

آذربایجان جمهوریتینده ینی بش ایللیك انشاآت

آذربایجاندا نفت استحصالی ، بش ایللیکده ٥ و ۱ دفعه آرتاراق ۱۹٥۰ نجی ایلده ۱۷ میلیون تونا-چاتاجاقدر . بونونلا علاقه دار اولا-راق ۱۹٤٦ - ۱۹٥۰ نجی ایللرده نفت صنایع احتیاجی ایچون ۲٦٦۰ نفت بوروغی حاضرلاناجاقدر .

۱۹٤۹ نجی ایلده آذربایجان جمهوریتینده باکی دمیر لوله استحصالی کارخانەسینین بیرینجی حصەسی ایشه سالیناجاقدر . بو کارخانه قافقاس نفت صنایعنی هر جور دمیر لوله ایله تامین ایدەجکدر . همین بو ینی کارخانا گورجستاندا ینی تیکیلمکده اولان متاللیروژی کارخانه سینین چوغونی ایله تامین ایدیلەجکدر .

۱۹٤۷ نجی ایلده ایشه سالینان آذربایجانین داشلیس دمیر معدنلرینین فیلیزی ایله زاقافقاسیا متاللیروژی کارخانانەسی تامین ایدیلەجکدر .

باکی شهری و اطرافیندا اولان الکتریق ستاسیونلارینین گینشلمەسی و ینی ستاسیونلار انشاآتی نتیجەسینده ۱۹٥ مین کیلووات ینی الکتریق قوەسی حاصل ایدیلەجکدر .

آبشوران یاریم آداسینین شمالی حصەسینی الکتریق قوەسیله تامین ایتمك ایچون شووالیان ناحیه سینده بویوك و قوتلی الکتریق ستاسیونی تیکیلمکدەدر .

۱۹٥۰ نجی ایلده مینگه چووور سو الکتریق ستاسیونینین بیرینجی نوبەسی ایشه سالینیب ۱٥۰ مین کیلو-وات الکتریق قوەسی ویرەجکدر .

یەولاخ شهری یانیندا تیکیلن مینگه چووور سو بندی ینی بش ایللیك پلانینین ان بویوك تیکیلشاریندن بیریدر .

اونون عمومی قوەسی ۳۰۰ مین کیلووات اولاجاقدر که ، بو دادنیپرو حیدر و ستاسیونونین قوەسینین یاریسینا مساویدر .

مینگه چووور انشاعاتی آذر-بایجان جمهوریتی خلق تصرفاتینین صفتینی تمامیله عوض ایدەجکدر .

همین الکتریق ستاسیونینین اوجوز قوەسی یوکسك مقاومتله آخاراق ، باکی شهرینین نفت صنایعنی ، کیروف آبادین توخوجی و یونگول صنایع کارخانەلرینی و جمهوریتین دیگر شهرلرینی الکتریق قوەسیله تامین ایدەجکدر .

آذربایجان دمیر یولی بویوك مسافەده الکتریق قوەسیله ایشلیەجکدر .

کورچایی دا بیر بندن تهنك بند ایله کسیلەجکدر . بو بندین اوجالیقی ۷٦ متر ، انی ٥۰۰ متر اوزونلوغی ایسه ۱٥۰۰ متر اولاجاق بوز داغ دره‌لری سو آلتیندا قالاراق داغلارین دوشاریندا اوزونلوغی ٥۰ کیلو متر درینلیکی ٦۰ متر ، ۱٦ ملیارد مکعب متر سو احتیوا طی اولان مینگەچووور دریاسی (گولی) عمله گله‌جکدر .

مینگه چووور سو آمباری ۱ ملیون ۱۰۰ مین هکتار کور - آراس آراسیندا کی بوش صحرانی سووارماغا امکان یاراداجاق . ۱۹٤٦ - ۱۹٥۰ نجی ایللرده ۱۱۲ مین هکتار ساحەسی اولان موغان ، شیروان میل و قاراباغ دوزلوکارینی سووارا جاقدر .

کور - آراس - آراسی ساحه‌لرینین سوواریلماسی اساس تاخیل آمباری یاراتماقلا ، زاقافقازیادا پامبوقچیلیقین گنیشلنمه‌سینی تامین ایدەجکدر .

داشکسن دمیر معدنلرینین فیلیزینی و زگلیك معدن استحصالینی داشیماق ایچون قوشچی - آلاباشلی آراسیندا ۱۹٤۸ نجی ایلده اوجا داغلق الکتریق دمیر یولی چکیلەجکدر

داغلق قاراباغ مختار ولکه‌سینین تصرفاتینین انکشاف ایتمه سینی نظره آلاراق یەولاخ ایله ستپاناکرت آراسیندا کی انسیز خطلی دمیر یولی انلی خطلی دمیر یولی ایله عوض ایدیلە-جکدر .

ینی بش ایللیکده آذربایجان جمهوریتینده یرلی صنایع حسابنا کند تصرفات آلتلری حاضرلایان ، آوتو-موبیل تعمیری ، ساخسی قابلار ، شیشه ، کرپیج ، کرەمت و گچ کارخانەلری تیکیلەجکدر .

ینی بش ایللیك پلان اوزره آذربایجانین شهرلرینده ٦۱۰ مین مربع متر حجمیده یاشایش ایولری تیکیلەجکدر .

باکینین ایکنجی سو کمرینین انشاآتی قورتارماق اوزره در . کیروف آباد شهرینده ینی سو کمری ایشه سالیناقدادر .

ح . ن

گوزلریم سنده‌در دار دنیادا

گوزەلیم من سنه مفتون اولالدان
نقدر جهاندا ، جانمدا وار جان
اورەگیم دولوبدور عشقیله سنین
سن اکدین حیاتین گولون گلشنین
نه اینکه سنه من تك‌وورولمشام
قفسده دگلم بیر آزاد قوشام
هچ آرام اولمایر چرپنیر اورەك
بیلیرم قویمایر بو چرخ فلك
بیلیرم سیوگلیم سنسیز حیاتی
من بوتون سینادیم بو کائناتی
چوخلاری مال سیئور چوخی سیم وزر
من سنی سیومیشم ایله من نظر
چون که سوزوبرمیشم باخمارام یادا
گوزلەریم سنده‌در دار دنیادا
عشقیندر یاشادان دنیادا منی
نه حیات اوتودار نه انسان منی
بوگون دنیالارین گوزی سنده‌در
فکریمده چمنده یاسمنده‌در
چاتمایور وصالەلیم سیوگلیم
سورونوم دالینجا گلیم سیوگلیم
منی محزون ایدیر بو درد هجران
ییرسنی تاپمشام عزیز مهربان
بعضی‌سی عشوەسین نازین دلبرین
مرحمت ایده کیمه مندن نظرین
م - نیکنام

اعلان

سووەت مدنیت ایوی مدیریتی سووەت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین عضولرینه و علاقەمند شخصلره بیلدیریرکه مدنیت ایوینده «موسقوا-دا قیزیل میداندا بدن تربیەچیلرینین پاراتی» موضوعندا ینی سرگی تشکیل ایدیلمشدر . سرگی یه ایکشنبه گونلریندن باشقا هر گون قوللیقتیف صورتده و جمعه گونلری سحر ساعت ۱۰ دان ۱۲ یه قدر و آخشام ٤ دن ٦ یه قدر تماشا ایتمك اولار . تماشاچیلارا سرگی حقینده لازمی ایضاحات ویریلیر .

مدنیت ایوی مدیریتی

خ . پرده زنبور

آذربایجان خلقینین شانلی تاریخینی ئوگرەنملی

عصرمیزده کی بشریت عالمینین اجتماعی قورولوشونون تحلیل و ئوگرەنیلمەسی شبهەسیز ابتدائی ده اولان بشریت عالمینده کی و او دوره دن بو طرفه اولان تاریخی حادثەلرین دقیق صورتده ئوگرنیلمەسی ایله سیقی علاقه و رابطەسی واردر . ایندیکی محیطی آنلاماق و بشریت عالمینین حقیقی هدفینی دوشونمك ایچون اولین واسطه تاریخ علمینین اطرافلی شکلده اوخونماسی و اونون دموقراتیك نقطه نظردن خلقه تبلیغ اولونماسی در .

تاریخین ئوگرەنیلمەسی ، بشریت عالمینی آزادلیغا و حیاتی دەال آنلاماغا دوغرو آپاریر ، تاریخ هر ملت ایچون ترقی یولیدر ، ئوز شخصی منافعلرینی آختاران و بو منافعلرین ثابت قالماسی یارەده تدبیرلر سوراغیندا اولان امپریالیست مستملکەچی دللاللار بو ترقی نی اولدن تاریخی عکس حالا دوندریب ، مظلوم خلقلرین ترقیسینی دایاندرمیش لار . انسانلاری دائما اسارتده ساخلاماق و خلقلرین استعمار اولونماسی وسیلەسی ایله فاسد عمرلرینی ادامه ویرن مستملکەچی امپریالیستلر بشریت عالمینه هر جور اسارت تخماری سانجدیقلاری کیمی اتلده مظلوم خلقلرین حقیقی تاریخی و تکامیل قایدالارینی دایاندیرماقدان ئوتری ئوز منحوس سیاستلرین ایشلتمیشلر . بولار مظلوم خلقلری استعمار نظریندن باشقا بشریتی عمومی بیر شکلده قول حالینا سالماغا و تاریخین چرخینی دالا دوندرمگه بئله اقدام ایتمیشلر .

دنیا ملتلری تاریخینده امپریالیستلرین مظلوم ملتلره ایتدیکلری خیانتلر اولدوقجا چوخدر او جمله دن قهرمان آذربایجان خلقین قید ایتمك اولار اوزون و افتخارلی تاریخه و مدنیته صاحب اولان بو مقدس یوردون اولادلاری آجی و بدبخت تصادفاره معروض قالمیشلاردر .

اگر دورەمیزده کی نسبی حیات ترقی لرینی مقایسه ایدەجك اولساق قهرمان آذربایجان خلقی اوچ مین ایل عصرمزدن قباقکی بابالارینین ترقی-لرینی آلچاق پایه ده اولدوقلاری معلوم اولار اونا گوره کی قهرمان بابالارمیز اولان میدیالیلار ئوز دوره‌لرینده متمدن ملتلرین قاباقجللاریندان حساب اولونوردولاردولی آشکار اولار بو جنایتلر که مظلوم ملتلر بارەده عملی اتدیلیب یوخاریدا اشاره ایتدیگمیز امپریالیست دلاللارینین خیانتی در نتیجه کی آذربایجانلیلار حقینده استبداد و ارتجاعی حاکمیتلر دورینده و مخصوصا آلچاق رضاخان دیکتاتورلیقی دوریندە اولان منحوس امپریالیست دلاللارینین خیانتی نتیجەسینده عملی اولونمشدر . معلومدر جهانشمول دنیا محاربەسینین یاراتدیقی بین المللی شرایط اسارتده اولان مظلوم خلقلره امکان وردی تا اونلار ئوز حقلرینی آلماق ایچون اقدام ایتسینلر دنیا آزادلیقنی و خلقلرین استقلالیتنی خطره سالان فاشیست اشغالی قوەلرینه صون قویولدی . خلقلرین آزادلیقی و دموقراتیانین توسعەسی ایچون شرایط ممکن اولدی نتیجه که ، قهرمان خلقمیز ۲۱ آذر ۱۳۲٤ نجی ایلده مقدس یوردلاریندا شانلی بابالاری میدیالین حقیقی وارثی اولماقلارینی افتخارلی دموقرات فرقه‌سینین رهبرلیکی ایله بوتون دنیایه اثبات ایتدیلر . بو بارەده لبنان کمونیست حزبینین باش منشی‌سی (نقولاشاوی) و لبنان اتحادیه لرینین صدری العریس دئمیشلر : «آذربایجانلیلار آزادلیق مبارزه سینده اورتا شرقین بوتون ملتلرینین قاباغا دوشوشلار »

(آذربایجان روزنامه سی نمره ۲۸۰ باش مقاله ۳۱ مرداد ۱۳۲٥)

عصرمزده قهرمان خلقمیزین بو افتخارلی مقامه نائل اولماسی تصادفی دگلدر قهرمانلیق بو یوردون و بو نسلین تاریخ صحیفه لرینده قیزیل خطلر ایله یازیلان ابدی عادتی‌در خلقمیز همیشه قارتال قوش کیمی جولاندا و دریا کیمی موجدا اولوبدر . مخصوصا تاریخین آتاسی آدلانان یونان تاریخچی سی هرودوت یازیر : « آسوریلارین اطاعتندن باش قاچیردانلار برنجی دفعه میدیالیلار اولموشدر اونلار ئوز آزادلیق و استقلالی اوغروندا چتین محاربه لر ائدوب بویوك قهرمانلیقلار گوسترمشلر ظلم بناسینی اوچورماق و مردلیك ایله ئوز آزادلیقلارینی الده اتمکله میدیالیلار ئوز لیاقتلرینی بوتون دنیایه گوستریب و سایر اسیر ملتلر ایچون بویوك بیر سرمشق اولموشلار بوواسطه دن صونرا بوتون خلقلر میدیالیلارا تاسی ائدوب و آز بیر مدتده آسیادا یاشایان خلقلر تمامیله آزاد و مستقل اولدولار ... »

(برنجی کتاب ۹٦ نجی بند)

بیله لیکله عصرمزده خلقمیزین دنیایه ثابت ایتدیگی قهرمانلیقلار تقریبا اوچ مین ایل بوندان قباقکی بابالاریمیزین قهرمانلیق خاراکترلرینین اویرازی‌در خلقمز شرقده قباقچیللیق صفینی همیشه آلمشلار و آلاجاقلار .

شانلی دموقرات فرقه سینین رهبرلیکی آلتندا غلبه دن - غلبه یه دوغرو گئدن مبارز نسلمز بئ تربیه سینده یاشایشمزین پلانی اولان افتخارلی آذربایجان تاریخینی دوزگون صورتده ئوگرەنمك اساسی وظیفه‌لریمیزدندر .

قهرمان آذربایجان خلقین هدفی آزادلیق و ترقی ، تاکتیکاسی بیرلیك و سوادلانماق و سوادلاندرماقدر .

ملی اورکستر سالونوندا

دعوت اوزره دوشنبه گونی (۲٦ر۸ر۲٥) بوتون قیزلار اورتا مکتبلرینین محصله‌لری ملی اورکستر سالونوندا حاضر و اونلار ایچون مدیریت طرفیندن ترتیب ایدیلمیش طنطنه لی بیر قونسرت ویریلمیشدر .

اوغلانلار متوسطه مدرسه لری شاگردلری ایچون ده گلن هفته نین قارفینده قونسرت ویریلەجکدر .

بلدیه ده

۱ - ۲۸ر۷ر۲٥ دن ٤ر۸ر۲٥ بلدیه محکمه‌سینده بلدیه مقرراتیندان تخلف ایدنلردن ٥٥ نفری نقدا جریمه ویرمگه محکوم ایدیلمیشدر .

۲- منصور خیابانی و للەبیك خیابانینین آسفالتی باشلانیب قریبا قورتاراجاقدر .

۳- فردوسی و توپخانه خیابانلارینین آرخلاریتك قایریلماسینا باشلانمیشدر .

دولت تیاتروسی

آذربایجان دولت تیاتروسی هیئتی مراغه اطراف کندلریندن خوشەمهر کندینده فدائیلر ایچون قونسرت و آرشین مال آلان نمایشی ویرمیشلر . فدائیلر دریت علاقەایلە نمایش و قونسرتی قارشیلامیشلار . صونرا آقای ژنرال کبیری آنتورال هیئتینین نمایش و قونسرتلریندن تقدیر ایتمکدن ئوتری فدائیلر طرفیندن بیر گوموش گلدان یادگارلیق اولاراق اونلارا تقدیم ایتمیشلر .

آنتورال هیئتی آبان آئینین ۳ نده میاندوآبه طرف حرکت ایتمیشدر .

بلغارستاندا

دونن بلغارستان بیوك مجلسینین سئچگیلاری چوخ آرام و منظم بیر حالدا باشلانمشدر سحر ساعت یدی‌دن تا یاری گئجه یەدك خلق رای ویرمیشلر هامو چوخ شادلیقلا رایلر صندوقی طرفنه گیتمکده اولموشلار .

اعلان

آذربایجاندا خلق یارادیجلیقی صنعتینی تشویق ایتمك و اهالینی آذربایجان خلق یارادیجلیقی اوستالارینین اثرلریله تانیش ایتمك مقصدیله سووەت اتفاقیله مدنی علاقه جمعیتی و سووەت مدنیت ایوی ایران آذربایجانی خلق یارادیجلیقی اوستالارینین اثرلریندن عبارت تبریزده کی سووەت مدنیت ایوینده سرگی تشکیل ایدیر .

سرگیده اشتراك ایتمك ایستین خلق یارادیجلیقی صنعتکارلاری ئوز اثرلرینی سووەت مدنیت ایوینده سرگی قومسیونینا تقدیم ایده‌بیلر .

سرگیده اشاغیدا گوستریلن صنعت اثرلریله اشتراك ایتمك اولار .

۱ - مختلف توخونما صنعت ایشلری : خالی ، خالچا ، پالاس ، شال ، تیرمه گلاقائی ، یایلیق ، پارچا ، بافتا ، زنجیره ، تورتوك ، پرده ، خورجون ، کیسه ، قلمدان قابی ، جوراب و غیرلری .

۲ - پارچا اوزەرینده ایشلەمه ، چکمه ، تیکمه و گلابتین ایشلری .

۳ - زرگرلیك و مینا ایشلری :

٤ - ظریف ساخسی قابلاری .

٥ - مختلف نوعلی ظریف نجارلیق ، خاتم و منبت کارلیق ایشلری .

٦ - مختلف مسگرلیك و قلم ایشلری .

۷ - مختلف قابلار اوزەرینده نقاشلیق و قلم ایشلری .

۸ - یوخاریداکیلاردان باشقا خلق یارادیجلقین مختلف ساحه‌لرینه عائد ظریف ایشلر .

گوستریلن بوتون اثرلر مرداد آیینین ۲۰ سیندن آذر آیینین ۱ نه قدر (آغوست آیینین ۱۱ ندن نوبابر آیینین ۲۱ نه قدر) مدنیت ایوینده قبول اولوناجاقدر .

سرگیده بیرنجیلیك قازانان اثرلرین اوستالارینا آشاغیدا گوستریلن اوچ درجەلی مکافات ویریلەجکدر .

بیرنجی درجەلی مکافات	۱ عدد بش مین ریال
ایکینجی درجەلی مکافات	۲ عدد هر بیری اوچ مین ریال
اوچونجی درجەلی مکافات	٤ عدد هر بیری مین ریال

تشکیل اولونان خلق یارادیجیسی سرگیسی ایکی آیا قدر دوام ایدەجك و صونرا اثرلر ئوز صاحبلرینه قایتاریلاجاقدر .

سرگیه دایر معلومات آلماق ایچون هر گون سحر ساعت ۸ دن ۱ ره قدر مدنیت ایوینده حاجی زاده‌یه مراجعت ایتمك اولار .

مدنی علاقه جمعیتینین اداره هیئتی مدنیت ایوی مدیریتی

اوشاغین غیر طبیعی غذاسی

اوشاغی غیری‌طبیعی غذا ایله بسلمک واوندان ساغلام بیر وجود عمله گتیرمک مسئله‌سی چوق چتین ومرکب دِر خصوصا اگر یای فصلینه تصادف ایدرسه بوناسیب آناسودونون ترکیبیله حیوان سودی ترکیبینده نه‌قدر فرقلر اولدیغینی قاباقدا یازمیشیق . بو آشاغیداکی جدولده ده آناسودو ایله حیوان سودلرینین اساس ماده‌لری وقالوری‌یلری مقایسه ایدیلیر .

رقملر غرام ایله‌در.

سودون نوعلری	زلالی ماده‌لر	یاغلار	قند	دوزلار	قالوری یار .
آناسودی	۱	٤	۷	۰ر۲	۷۰
اینک‌سودی	۳	۳ر۵	۵	۰ر۷	۶۹
کچی‌سودی	۳ر۵	٤	٤	۰ر۹	۶۶
اولاق‌سودی	۱ر۷ —	۱ر۳ —	۶	۰ر٤	٤۳
آت سودی	۲ —	۵ —	۵ر۵	۰ر٤	۳۵

بوحیوان سوتلر یله بسله‌نن اوشاقلارین اکثریتله وجودلاری چوق ضعیف اولدیقلاری ایچون اونلارین آغرلقلاریدا عموم قاعده لردن آز اولور . چونکه بو وجودلار مرضلر ایله‌لازمی قدر مبارزه آپارابیلمرلر . اونا گوره تیز — تیز اسهال ناخوشلقنا مبتلااولورلار وئولوم حادثه سیده چوق اولور بوتون بونلاراسیب بوآشاغیدا گوستریلیرلردر :

۱ —آناسودی ایله حیوان‌سودلرین بیولوژی فرقلری ۲۰ آناسودونون اساس ماده‌لرینی مقدارجا بیربیرینه اولان نسبتلری حیوان سودونون اساس‌ماده‌لرینین مقدارجابیر-بیرینه اولان نسبتلریندن چوق فرقلی اولماسی ۳ —حیوان سودونون اوشاغا چی ویرمک اولمادیغنا گوره اونی قایناتدیقدا بیرچوخ مهم وقیمتلی ماده‌لرین و ویتامینلرین محواولماسی وغیری کیمی .

اینک سودونون ترکیبینده قازین دیئلن ماده‌نین چوق‌اولدیغنا گوره اوشاغین معده‌سینده‌لاخنالانا عمله گلیر معده بونی هضم‌ویئرمکه قادر اولمایر . حیوان سودی‌ایله بسله‌نن اوشاقلارین معده تورشولاری هاموسی غذانین هضمه گتمه‌سینه صرف اولور بوحالدا معده ده آزاد تورشوحصه‌سی قالمیر . آزاد معده تورشوسی اولمایان زمان معده فلورلاری (مقروب‌وپارازیتلری) محو اولماق عوضینه چوقالیرلار .

بونا گوره معده تیز — تیز اسهال ایدیر، وجوددا غداماده‌لری‌مبادله‌سی پوزولور وضعیف‌دوشور . حیوان سودی ایله بسلنن بوکیمی اوشاق لارآرادا ئولوم حادثه سنی آزالتماق مقصدیله بیر چوق عالملر حیوان سودینین ترکیبینی صنعی صورتده ... آناسودی ترکیبینه یاخنلاشدیرماق ایچون بیر چوق سود ترکیباتلاری دوزلدیبلر مثلا عالم «فیتر» بو آشاغیداکی جدولده گوستریلن ترکیبی دوزلدیب ومصلحت ایدیبدر .

رقملرغرام ایله‌دز

اوشاغین یاشی	سود	سو	قند	قالوری
۱و۲ آیلقدا	۳۳۳	۶۶۶	۵۰	٤۳۰
۳و٤ آیلقدا	۵۰۰	۵۰۰	۵۰	۵۵۰
۵و۶ آیلقدا	۶۶۶	۳۳۳	۳۵	۶۶۶

دیمه‌لی جدولین هر بیرردیفینده گوستریلن سود سووقند اوشاغین بیر گونلیک غذاسیدر ، بونلاری بیرتمز قایناتدیب ۶ - ۵حصه‌یه بولمه‌لی و هر ۳ —٤ ساعتدن بیر حصه سنی اوشاغا شیشه امزیکی ایله ویرملیدر . اگر اوشاغین آغرلغی ۳ کیلو در سابونین ۱/۷ قدر یعنی ٤۲۸ غرام یوخاریداکی غذادان لازمدر . بویله‌لیکله اگراوشاغین انکشافی یاخشی گیدیرسه سودون مقدارینی آرتیرماق حسابنا گونده لیک غذانین مقدارینی آرتیرما لیدر . وقندینده مقداری هردفعه‌سودون اونداییری قدر اولمالیدر .

تشکر - اعتذار اعلانی

حرمتلی دوستلار وآشنالره که آتامیزین وفاتی‌مناسبتیله تبریزواطرافدان تسلیت و تفقد بویوروبلار اوز صمیمی امتنانمیزی تقدیم و اگر عرض تشکر ایچون شرفیاب اولماقدا قصور وتاخیر اولورسا معذرت ایستیریک.

ش ۳۵۲ — محمدباقر واحدی— غلامرضا واحدی

ک . عطریزاده

امیرخیز محله سینده یئنی لیکلر

امیرخیز محله‌سی تبریز شهرینین ان قدیم و ان اوزاق محله لریندن بیریسی حساب اولونور . ایران مشروطه سنین بانی‌سی، قانون اساسینی دیریلدن ، تاریخیمیزین ابدی افتخاری اولان آذربایجانین شهامتلی وایگیت اوغلی ستارخان بو محله‌ده آنادان اولوب و مجاهدلریله بیرلیکده خلقی ظلا کتدن قورتارماق ایچون قیام ایتمیشدیر . بونا گوره‌ده کنچمیشده ارتجاعی قوه‌لر اهالیده اولان آزادلیق روحینی خفه‌لمک مقصدیله هاموداں آرتیق بو محله یه باسقین ایتمیشلر. نتیجه‌ده بومحله شهر اصولیندان چیخمیش و کندستانا چه‌ویریلمیشدیر .

رضاخان زمانیندا بو محله‌ده بیر عده (ظاهری)مدرسه‌لردن آچلماشدر بو سببه اونلار شهرین باشقا محله‌لرینده یاشایان آرتیق علم و معارفدن گری قالمیش خرافاتـه پابند اولاراق یاشایش حقوقلاریندان محروم اولموشلار . شهرین مرکزیندن ایسه بو محله‌یه جاده وخیابان چکیلمدیگی ایچون همیشه خلق بیرساعت‌لیک‌یولی پاروخ دربندلرله پیاده گئدیب گلمه‌یه مجبور اولموشلار

فرقه‌میز بوتون آذربایجاندا آرتیق سرعتله اصلاحاته باشلادیغی ایچون باشقا محله لرده اولدوغو کیمی بو محله‌یه آرتیق درجه ده‌توجه اولونوب‌و..... زیر سورموش اهالینین ایللر بویو چکدیکلری آرزولرین عملی ایتمک مقصدیله ... تمیشدیر . تقریبا ایکی آی بوندان اول بو محله‌ده فرقه میزین اهمیتیله رادیو قویولموشدر . بوناگوره فرقه‌میز اصلاحاته دوغرو گوتور دیگی بیرنجی قدمده اهالینین اوره گینده امیدواراولیق یارادیب اونلارا سعادت و خوشبخت بیر یاشایش مژده سینی ویردی .

هرگون ساعت ۵ ده یوزلرله کیشی ، آرواد ، اوغلان ، قیز مخصوصا بو محله‌نین کاروانسرالرینده منزل ایدمن کندلیلر سامان میدانیندا قورولموش راد و قاباغیندا جمع‌اولوب آرتیق سوینج و هوسله اوز شیرین آنا دیللرینده خبرلره ، اوخوماقلارا، تصنیف لره قولاخ آسیرلار . هابئله بیر آی بوندان اول فرقه میزین رهبرلیگی ایله بو محله ده بیر یئنی مکتب بناسی تیکیلمکه اقدام ایدیلمیشدر.

آبادلیغینا صرف اولونور . فرقه‌میزین رهبرلیگی ایله‌اولان اصلاحات‌خلقمیزده آبادلیق حسنی اویاتمیشدیر خلقین یاردیمیله ایندی بو محله‌ده یئنی اصول‌لاریله تازه ایولر تیکیلمکده دیر و هابئله جاده‌لر و کوچه‌لر دوزه‌دیلمیش و داش دوشنمیشدر .

فرقه‌میز همیشه خلقین احتیاجاتینی رفع ایدیب و اونلارین اینامین‌اوزینه جلب ایتمیشدیر ، خلقمیز ایسه اوز فرقه‌سینه ایمان گتیرمیش و اونون پشتیبانی اولموشدر .

ایندی بوینی بنا قورتار ماقدادیـر . ایندی اورانیـن اهالیسی گنچمیشده اولدوغو کیمی یوخ آرتیق امیدوارلیقلا اوز اوشاقلارینی بو مکتب‌ده آدلارین یازدیرماق عجله‌سینده درلر.

اونلار ایندی چوق یاخشی باشا دوشورلر که‌خلقمیزین ویردیگی مالیاتلار گنچمیش ارتجاع دوری کیمی بوش‌یئرلره گیتمه‌ییر خلقمیزین آسایش وشهریمیزین

فتحی خشگنابی

عشق و محاربه !

یا

آلکساندرین خاطره‌لری

-۵-

سنیله بیر یئرده یاشادیغیم گونلر! افسوس‌ایندی سندن‌خبریم یوخدر ، سنیله بیر یئرده اولان زمان منیم دوبنولاریم باشقا بیر جوره ایدی ، بیرگون سنی گورمیه بیلمزایدیم . لاکن ایندی ! اوزون مدت لر سنون آیریلیغنا دوام ایتملی‌یم.

یادیندا در ؟ سنیله شهرین باغیندا ایکیمیز قوشا گزه‌رکن نه‌لر فکر ائده‌ردیک ؟! او گونلر بوتون‌خلقیمیز صلح‌شرائطینده یاشاییردی ، گوربه اوشاقلار قاشیزم قولدورلارینین سونگولرینه تاخیلمیردی ، پارتیزانلاری دیری-دیری یاندیرمیردیلار .

بیزباغین قارانلوق یئرلرینده اوتوروب سمانین ماوی‌صحیفه‌سینده‌اولان اولدوزلارا باخیردیق ، دانیشیردیق ، اوره‌کلریمیزین سوزلرینی افاده ائده بیلمه‌ین یاخشلارلا مطلق بیر ساکت‌لیک ایچه‌ریسینده بیربیریمیزه یاخچیب اللریمیزی سیخیردیق . من سنون چیگینلرینه توکولمیش ساچلارینی الیمده اوووشدیریردیم .

عزیزیم ! او زمان ، بوگونلرین قاباغا چیخماسینی بیز اینانا بیلمزایدیک . لاکن بیزیم اجتماعی تربیه‌میز هربیراحتماله قارشی بیزده دایاناجاق روحی یاراتمیش در . بیز خوشبخت بیر حیات سوررکن برابر اجتماعی فعالیت‌ده‌ده بولوندا بیردیق ، اوزبیزی بیلیک‌له مجهزائدیردیک وطنیمیزین ترقی سی اوغروندا گئجه-گوندوز یورولمادان چالیشیردیق

ایندی سندن آیری دوشمیشم ، سنون دا جبهه آرخاسیندا چالیشماغین منه آیدین در . قوی من یولداشلاریملا دشمن‌قوشونلارینی قیریم — ئولدیریم ! قوی وطنیمیزین تورپاغیقی خرابه‌زاره دوندرمن باسقینچی‌لارلا ووروشوم ؛ قوی اونلار سووئت خلقینین شرفلی مبارزه‌لریندن درس آلسینلار .

من بوتون‌شجاعتلریمی سنه بورجلویام — سنه ، عزیز نشانلیم!

* * *

گئجه ، آی اوز ایشیقلارینی سمانین بیرطرفیندن یئره‌سالمیش‌ایدی ، توپلار ، تانکلار ، چادرلار اوزاقدان آیین گوموش رنگلی پرده‌سینین آلتیندان گوزه چارپیردیلار . اونلارین بیر طرفی ایشیق و او بیر طرفی خیالی شبح‌لره بنزه‌ر کولگه‌لرایله گوسته‌ریردی .

یئل‌اسیردی ، داشلارین اوزون کولگه‌لری یئره‌سریلمیشدرلر، چونکه هله آی افقدمن اوقدر یوخاری قالخمامیش‌ایدی .

«ایوان» و من هر ایکیمیز سنگر ده اوتوروب صحبت ائدیردیک ، انسان اوز عائله‌سیندن اوزاقدا اولارکن ، اوزینده عائله حیاتینه قارشی شدتلی بیر علاقه حس ائدیر . بیزخوشبخت عائله‌میزی خاطرلاییردیق ، اونلارین بیرچوخی فرونت‌دا وقالانی ایسه فرونت آرخاسیندا حربی فعالیت ائدیرلر .

بیزیم دانیشیقلاریمیز چوق ساده ایدی ، لاکن بیز هرایکیمیز بو عادی دانیشیقلارین بیربیریمیز ده دورین بیر تاثیر اویاتماسینین انتظاریندا ایدیق . دانیشیردیق وصونرا سکوت‌ائده‌رک اوزون فکرلر ائدیردیک ،

اوزاقدان بیر نفرین اوخوماق سسی گئجه‌نین لذتلی‌سکوتی ایچه‌ریسینده هوادا منعکس‌اولموش‌ایدی ، اونون سسی بو گئجه‌نین برجی مهتابلی گئجه ده انسانی مبهم عالملرده سیر ودیریردی ، اولابیلر که من‌وسن دفعه‌لرله بوهاوانی و بوشعرلری ائشیتمیشیک . دوغرودور ! بیز گئجه‌ک حیاتیمیزین باره‌سینده فکر ائتدیگیمیز زمان ناراحتلی باخیشلاریمیزی بیر-بیریمیزین گوزلریمیزه زیلله‌ییب اختیارسیز اولاراق بو هاوانی اوخویاردیق . او زمان بیز صلحده ایدیک ، بونلار بیزیم وطنه قارشی اولان محبت‌لریمیزی صلح شرائطینده افاده ائدیردیلر . لاکن ایندی بو شعرلر بیزده باشقا و توصیف اولونا بیلمه‌ین بیر تاثیر یوراتمیشدر .

محاربه ، عشق ، آیریلیق ، عائله ، وطن و آخیردا ئولوم ! . . .

بئله عاطفه‌لرین ، بئله دویغولارین ایچه‌ریسینده بوشعرلرین نه‌کیمی تاثیر ائده‌جگینی مجسم ائده بیلرسن .

اولابیلر که بو شعرلری‌یازان شاعر اوزی ده اونون‌نه‌کیمی تاثیرلی شعرلر اولدیغینی بیلمه‌میشدر .

شاعرلر و یازیچیلار اوز اثرلرینی یارادارکن اوزگه‌لرین اونلاری اوخویوب بگنمه‌کلرینین آرزوسینده اولورلار.

بو اونلارین ان مهم وعالی فکرلرین تشکیل ویریر.

لاکن اونلار بیلملی‌درلرکه، بواثرلر خلقین‌اوره‌گیندن ، خلق حیاتینده‌ن قوپدیغی زمان خلقه تاثیر ائده بیله‌جکدر.

بو شعرلر بیزیم اوره‌گیمزدن‌توپیمیش‌شعرلر کیمی‌اولدیغیندان بیزی تاثیری آلتنا آلمیشدر، اونلار، بیزده وطنه قارشی‌بویوک محبت‌لر و دشمنه قارشی درین نفرتلر اویاتدی . . .

هر ایکیمیز ایاغا قالخیب او سسی گورمک و اونو داها یاخشی درک ایتمک ایسته‌ییردیک . نفسیمیز چنین‌لیکله سینه‌میزده گئدیب-گلیردی . چونکه بوشعرلر بیزده دشمنه قارشی بویوک بیر کینه یاراتمیش ایدی ، گئجه‌نین سکوتی ایچه‌ریسینده ساناگه هرطرفدن بیزه «انتقام — انتقام !» صداسی وورورده‌یلار ،

« وه‌تو حقی » حقینده

۱ نجی صحفه‌دن بقیه

بو شوراده آلینان تصمیم‌لر فقط ۷ رای السده ایتمك و بش بویوك دولتین موافقتی شرطی ایله اجرایه قویولا بیلر .

بش بویوك دولتدن بیریسی مخالف اولدیغی تقدیرده آلینان تصمیم اجرایه قویولا بیلمز .

« وه‌تو » حقینی ایجاد ایده‌ن اساسی علت کئچمیش « جامعه ملل » دن آلینمیش درس لردن عبارتدر . چونکه « جامعه ملل » ین متولی‌لری اولان انگلیزلر و فرانسیزلار ، بو جامعه ده دسته بندلیك وسیله سی ایله مؤثر تدبیر لرین آلینما سیندان ممانعت ایدیر و یا خود هر موضوعدا ئوز نظرلرینی تامین ایتمگه چالیشیردیلار. و گئنچن جامعه ملل دن بیرعده دولتلرین آیریلما سینا اساسی علت‌ده بودسته‌بندلیك دن عبارت ایدی .

« وه‌تو » حقینین ایجادینا ایکنجی اساسی علت بوندان عبارت ایدی که فاشیسم آلمانیا سی علیهنه محاربه ده فقط همکارلیق و اتفاق اثرینده الده ایده‌بیلمیش موفقیتی و صلحی ده فقط بویوك دولتلرین مؤثر همکارلیغی ایله قوروماق ممکن‌در .

متفق لر آراسیندا اختلاف توره‌تمك‌له ینی بیر محاربه مقدماتی حاضرلاماق ایسته‌ین قوه لرین تشبث لری شدتلنمیش اولان ایندیکی موقعیت ده بویوك حکومت‌لرین همکارلیغی‌اهمیتی داها دا آیدین گورونور .

ایندی همین بو تشبث لر ، بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین ایکنجی اجلاسینده‌دا ، « وه‌تو » حقی علیهنه شدتلی بیر تبلیغات خالی آلمیشدر .

ایندی مرتجع محفل‌لر بو نظریه‌نی تلقین ایتمك ایسته‌ییرلر که گویا « وه‌تو » حقی سوووت اتفاقی طرفیندن تحمیل ایدیلمیش و سوووت اتفاقنین خصوصی منفعت لرینی قوروماق ایچون متفق‌حکومتلره تحمیل ایدیلمیشدر .

لاکن بو ادعا ، فقط سووت اتفاقینی محاربه‌ده‌ن اولکی کیمی دنیا ـ صلحینه عائد اولان اساسی مسئله لره دخالت ویرمه‌مکدن‌ئوتری ایره‌لی سورولموشدور .

حالبو که محاربه دن اولکی‌دوره ده بئله سیاستین نه قدر مضر و فایداسیز اولدیغی تجربه ایدیلمیش ، « مونیخ » اقتضا جینین و ایکینجی جهان محاربه سینین ایجادینا سبب اولموشدر

اساسا « وه‌تو » حقینین شوروی لر طرفیندن تحمیل ایدیلمه‌سی بوسبوتون یالان بیر ادعا دان عبارتدر .

آمریقا نین سابق امنیت شوراسیندا کی نماینده سی « سته‌تینوس » بو خصوصدا بئله یازمیش ایدی :

« بعضی لر « وه‌تو » حقی‌نین ایفاسی یولوندا روسلارین اصرارینی ایره‌لی سورورلر ، لاکن بونی قید ایتمك لازمدر که بیرلشمیش ملتلر اساسنامه سینی آمریقان خلقی و سناه سینین تصویبنه یئتیرمك ایچون « وه‌تو » حقی اساسی شرطی تشکیل ایده‌بیردی، وه‌تو حقینی لغو ایتمك فقط بین‌المللی دسته بندلیك لره و اختلافلارا یول آچاجاق و بویوك ملتلرین اختلافین آرتیرماقلادنیا صلحینی خطره‌سالاجاقدر »

بوتوت بو ملاحظه لر له برابر ایندی‌آمریقا مرتجع سناتورلاری اولان « وانده نبرغ » ، « تو نو لی » و « جونسن » « وه‌تو » حقی مخالفتی قهرمانلارینا تبدیل اولموشلاردر .

***

ایندی بو مهم مسئله حقینده بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی عمومی اجلاسینین آلاجاغی تصمیمی گوزله‌مك چوخ مناسب اولاجاقدر .

مینگه چووور انشائاتچیلاری

اول صفحه دن بقیه

علی یف قزیل اوردو سیراسیندا شرفلی یول گئچمیشدر . باشقالاری ایله بیرلیکده اودا فاشیست یوواسینی دارماداغین ایتمیشدر .

ایولرینه . قایتمیش علی یف ایولرینده بیر هفته بیله قالا بیلمه‌دی .

او چوق بویوك آرزو ایله‌یردی که انشائاتدا تیز ایشه باشلاسین ، حتی لازمی قدر استراحت ایتمه‌ده‌ن ، بورایا گلیر و اورادا جا لازمای بیر حصه‌نین رئیسی تعیین اولونور .

اگنینده یاتون یئری معلوم‌اولان افسر پالتاری ، سینه سینده دو گوش نشان و مدال‌لاری ، ساکت اما نوماندیرین امر ایدیجی سسی ، حساس امرلری هامونی ئوزونه جلب‌ایتمیشدر علی یف هارا دا ایشله‌یرسه ـ اورادا ایش یاخشی گیدیر . انشائاتین هریئرینده بیز آذربایجانلیلارا راست گلیریك .

اونلاردان چوخی باکی صنایع دانشگده‌سینین یئترمه‌لریدر .

رئیس معاونی ابراهیم تقی یف در ، تحصیلی خلق تصرفات متخصصی اولماقلا ، اوزون مدت ایکینجی‌باکی سوکمرینین‌رهبرایشچیاریندن اولموشدر

بیرینجی انشائات حصه‌سی مدیر معاونی اسفندیار بهبودوف همین‌حصه‌نین باش تخنیکی اصلان اصلانوف باش ارژی متخصصی معاونی علی خاصپولادوف ، بونلار هاموسی ئوز نوبه لرینده ئوز بیلیك و باجارماق قوه‌لرینی جمهوریتین بویوك انشائاتینا صرف ایدیرلر .

بورادا ، بیزیم ئولکه‌میزده ان اوجا توریاق بندی تیکیلمکده در که اونون اوجالیغی ۷۶ متر اولاجاقدر

بورادا ایگیرمی ایکی میلیون مکعب متر حجمینده توریاق ایشلری گوروله‌جکدر ، چوق تجربه‌لی انشاءاتچیلاردان بیله ، بو مقیاسدا ایش گوره‌نینی چوق چتین تاپماق اولار .

بیز مینگه چووور ناحیه‌سینی کور بوغازی سیاحت ایتدیك . بورادا گوزوموزون قارشی سیندا یازیلماسی ممکن اولمایان گوزللیکلر گورونوردی داغلارین آراسیندا بشیك کیمی تیرقالاندان ، گوی آغاجلارلا اورتولموش دره‌لر گله‌جکده « مینگه چووور دریاسینین » دیبینده قالاجاقلار.

بویوك قافقاز سیرا داغلارینین قارلی باشلاری انقده ساکت گوزه‌تچی کیمی دورماقدادر .

سوووت آداملاری شهرتلی و شرافتلی ایشلر یارادیرلار .

ایندی کیم ئوزونی معاصر بیرشخص حساب ایده‌رك بوناموسلی وشرافتلی ایشه گوره دیه‌بیلرکه : من مینگه‌چووور انشائاتچیسیام ح . ن .

داخلی خبرلر

اول صفحه‌دن بقیه

یکانات محالی اوجسا یئرده واقع اولدوغیناگوره اورانین اکین ایشلری آنجاق یاغیش یاغما سیندان آسیلی ایدی‌بونا گوره یکانات اهالیسی‌سو سوزه لیك اتیجه سینده ئوز گله لرین ترك ایده‌یب ئوز یاشایشلارین تامین ایتمکده‌ن ئوتری مختلف یئر لره داغیلمیشدیلار ایندی فرقه‌میزین رهبر لیگیله بوخاری یکانات اهالیسی تشکیل اولوب ئوز کند لرینه گلیب بویوك بیر ایش انجام وبرمکله آجی چایندا ۵۰ متر اوزونلیغی و ۷ متر انی و ۱۰ متر اوجالیقدا محکم بیر سد باغلاییب. بوخاری یکانات محالندا یوزلرجه هکتار یئر سوارماقلا ئوز توپراقلارینین آبادلیغینا کمك ایدیب عمومین منافعین تامین ایتمیشلر ایندی یکاندا کند لیلر بولیاغ‌دا ... آسوده اولوبلار .

آمریقا گمی ایشچیلری

بیر آیدان آرتیقدر که آمریقا گمی ایشچیلاری اطلس و ساکن اوقیانوس هابئله‌مکزیك ساحلریندهاعتصاب ایدیرلر . ۹۵۵ آمریقا گمیسی و ۳۸ خارجی گمیلر مختلف بندرلرده‌ایشده‌ن قالمیشلار .

آمریقا دریا ایشلری وزارتینین نماینده‌سی دیمیشدر که گمی‌ایشچیلارینین اعتصابی داش کموریت آپاریلیب گتیریلمیسی ایشلرینه دایاندیریب‌ و بونا گوره‌ده آمریقانین شما لی قسمتلرینین صنایع ایشلری دورموشور ـ ساکت اقیانوسدا آمریقا گمیلرینین‌فنی‌ایشچیلرینین اعتصابی سابقکی کیمی دوام ایتمکده‌در . اونلار بیر قطعنامه چیخاریب‌تقاضالاری قبول اولونمیانا تك ایش باشینا گیتمیه‌جکلرینی بیلدیرمیشلر . بیر قاز قایران شرکتین ۳۴۰۰ کارگری بیر کارگرین قانون‌سیز جلسینا ایشده‌ن چیخاریلماسینا اعتراض ایتمك ایچون اعتصاب ایتمیشلر . هابئله‌واشنگتندا ۵ مین نفر کارگر وزحمتکشین اعتصابی دوام ایتمکده‌در .

مسکوانین لهستانا گیتمیش هیئتی قاییتمیشلار

آلدیغمز خبره گوره مسکوادان نچه گون بوندان قاباق ۱۰ علمی هیئت که عبارت‌دیر صلیب سرخ وهلال‌احمر کمیته سینین عالملر یندن لهستانا گیتمیشدیلر ینی‌دن مسکوا قاییدمیشلار . بو ۱۰ هیئت لهستانین صحیه سینه کمك ایتمکده‌ن

بلغارستانین بویوك خلق...

اول‌صفحه‌دن بقیه

مخالفت فرقه لرینه ، ۴۴ مین ۷۵۵ نفر ایسه موچانزوین مخالفت فرقه سینه سس ویرمیشدر . مختلف خیر دا دسته‌لر ۱۷۴ سس آلمیشلار .

۳۸ مین ۷۷۱ سس ونرمه ورقه‌سی دوغری‌حساب ایدیلمه‌میشدر .

وطن جبهه سینه ویریلمیش عمومی سسلردن :

قوممونیستلرین بلغار فعله فرقه سسی ۳ ملیون ۴۶۵ مین ۱۰۵ سس ، بلغار خلق اکینچیلیك اتفاقی ۵۹۰ مین ۴۱۳ سس خلق اتفاقی ۷۱ مین ۴۲۸ سس ، بلغار سوسیال دموقرات فعله فرقه‌سی ۷۸ مین ۶۸ ۲سس ، رادیقلار فرقه سی ۸ مین ۷۴۲ سس آلمیشدر .

۴۹۵ وثیقه‌دن وطن جبهه‌سی فرقه لری ۳۶۴ وثیقه ، مخالفت فرقه لری ۱۰۱ وثیقه آلمشلار .

وطن جبهه سینین وثیقه لری فرقه‌لر اوزره آشاغیداکی کیمی بولونموشدر :

قوممونیستلرین بلغار فعله فرقه سینه۲۷۷ ، بلغارخلق‌اکینچیلیك اتفاقینا ـ ۶۴ بلغار سوسیال دموقرات فعله فرقه سینه ۹، « زیوونویا » ۴ وثیقه دوشموشدر .

سئچکی قانونا اساسا وطن جبهه سی فرقه لری مرکزی بولوشدوره‌ه‌اوزره علاوه اولاراق ۱۸ وثیقه آلیرلار .

بئله‌لیکله‌وطن جبهه‌سی فرقه‌لری بوتون وثیقه لرین ۷۸ فایضینی مخالفت فرقه‌لری ایسه ۲۲ فایضینی آلمیش اولورلار .

دنیا خبرلری

ئوتری گیتمیشدیلر لهستاندا ۵۰ مین نفری معاینه ایدیب و ۱۶۰ مین نفر مریض یاخشی ایتمیشلر . یالنیز ۴۲ مین نفر که‌جربه مبتلا ایدی یاخشی‌ایدیلر لهستانین صحیه وزیری بو هیئتلرین ایشلریندن تشکر ایتمیشدیلر نقلیه‌اداره‌سی وبوتون بو هیئتین اعضاسینا لهستان دولتی طرفیندن مدال ویریلمیشدیر . بو کمیته نین عالیاری ایندی گره‌نیت شهالینا کافی دارو و اسباب‌ایله‌حرکت ایتمیشلر .

بلغارستاندا مجلس سئچکیسی باشلانمیشدیر

بلغارستانین بوتون نقطه لرینده ۲۷ اکتبردان اعتبارا مجلس سئچکیسی باشلانمیشدیر . بو سئچکی ساعت ۷ تمامدا باشلانمیشدیر بو سئچکی ده‌هیچ جوره زور و تهدید یوخدیر وکاملا آزادانه دیر . ایندیه دك فوق‌العاده بیر اتفاق دوشمه ییبدیر .

صدقی‌پاشا سودان‌مسئله‌سین حل ایدیلمیش حساب ایدیر

صدقی پاشا لندندن قاییداندان سونرا بیله اظهار ایتمیشدیر که‌سودان و مصر بیرسایلمالی‌دیر حالبوکه‌مستر بوین ایله مذاکره‌ده سودان مسئله‌سی حل اولمامیدیر. صدقی‌پاشانین بواظهاراتی تعجب ایتمه‌لیدیر .

سوووت اتفاقیندا شطرنج اوینیانلارین مسابقه سی باشلانمیشدیر

سوووت اتفاقیندا کیچن گونده‌ن اعتبارا شطرنج اوینیانلاری مسابقه‌سی باشلانمیشدیر بو مسابقه ده سوووت اتفاقینین معروف شطرنج اوینیانلاری شرکت ایده‌جکلر .

بو مسابقه ده باکو ، ایروان ، تفلیس ، وباشقا جمهوریتلرین اوینیانلاری‌دا شرکت ایده‌جکلر.

آفریقادا

آفریقا ایشلرینه باخان شورا طرفیندن مخبرلر جمعیتینین جلسه سی تشکیل اولمشدر جمعیده‌ده آفریقانین سیاسی آداملاری هابئله آفریقا کارگرلر اتحادیه سینین کاتبی باس نبل حاضر اولمشلار بو جلسه ده اشتراك ایده‌نلر آفریقا خلقنی جنوب غرب ناحیه سنین جنوبی آفریقا ئولکه‌لرینه باپیشماسی‌علیهینه مبارزه‌یه چاغیرمیشلار.

آفریقا کارگرلر اتحادیه سینین کاتبی باس نبل دانیشیب دیمیشدر که قرار آلیتیب آفریقانین جنوب غرب ناحیه سنین مسئله‌سی حقینده دانیشیق آپاریلمالیب و بو مسئله بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا دانیشیق ایچون تکلیف ایدیلسین هله‌ده جنوبی‌آفریقادا خلقلری قول ایتمك معمول بیر ایشدور بیر حالداکی دنیا خلقلری قول ساتانلار علیهنه مبارزه ایدیلر و ایله ده ایدیرلر جنوبی آفریقادا دموکراسیادان هیچ بیر اثر یوخدر بو جلسه ده باس نبل وانشه‌نقطه‌دان صحونرا جنوبی آفریقا نماینده سی دیمیشدر که اینه یلیکده ۳۰۰ مین نفس جنوبی آفریقادا دوزوز ایل بیر شرایطده یاشاییرلار .

برلینده‌کی سئچکیلرین قطعی نتیجه‌لری

برلین ۲۶ اوقتیابر برلینین شهر وکیللر مجلسینه اوقتیابرین ۲۰ سینده گئچیرلمش سئچکیلر اوزره سئچکی قومیسیونی قطعی نتیجه لری اوقتیابرین ۲۵ نده اعلان ایتمیشدر . سئچکی حقوقی‌اولان ایکی‌ملیون ۳۴۹ مین ۷۲۲ نفر اهالیدن ایکی ملیون ۱۲۵ مین ۳۱۲ نفری سئچکیده اشتراك ایتمیشدر . ۳۹۹۷۳ سئچکی ورقه‌سی ، دوغری حساب ایدیلمه‌میشدر ، سوسیال ـ دموقرات فرقه‌سی بیر ملیون ۱۵ مین ۶۲۰ سس ، آلمانیا واحد سوسیالیست پارتیاسی ۴۱۲مین ۵۷۲ سس، خریستیان دموقرات‌اتفاقی ۴۶۲ مین ۴۲۶ سس ولیبرال دموقرات فرقه‌سی ۲۹۴ مین ۷۱۲ سس آلمیشدر .

شهر وکیل‌لر مجلسینه بیر وثیقه آلماق ایچون هر فرقه‌دن ۱۶۰۴۱ سس طلب اولونور . بوحسابدا‌نـدا مجلسده‌کی یئرلر دورت فرقه نین آراسیندا بولونه جکدر . وکیللرین سیاهیسی اوقتیابرین ۳۰ ندا اعلان ایدیله جکدر .

کلکته و بمبی‌دا ینه‌ده شورش ادامه تاپماقدادیر

کلکته‌ده داخلی دعوا هندلرایله مسلمانلارین آراسیندا ادامه تاپماقدادیر بو گون بوتون کلکته‌نین نقلیه‌وساءیللرینین کارگرلری ایشدن ال‌چکمیشلر بنگاله‌نین شرقی قسمتنده انگلیسلر طرفیندن قوشون گوندریلمیشدیر. بمبی‌دا ویریشمالار نتیجه‌سینده ۲ نفر اولوب و اوچ نفر یارالانیبدیر .

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا

دونن بیرلشمیش‌ملتلر تشکیلاتندا ایلك دفعه اولاراق مصر نماینده‌سی دانیشیب انگلیس قوشونلارینین مصرده اولماقلارینا شدتله اعتراض ایتمیشدر. سونرا مسیو مانوئیلسکی دانیشیب دشمن اولمایان ئولکه لرده اجنبی قوشونلارینین قالماقلارینا شدتلی‌صورتده اعتراض‌ایتمیشدر او مصرده‌انگلیس قوشونلارینین معاهده تعیین ایده‌ن مدتده‌ن چوخ مصر ده قالما قلارینی بیلدیرمیشدر او دیمیشدر که عراق واردن ده ایسه انگلیس قوشونلاری سبب‌سیز اولاراق قالمیشلار . سونرا اوزاق شرقده آمریکا قوشونلارینا اشاره ایدرك بئله دیمیشدر آمریکا قوشونلاری چین توپراقیندا سببسیز قالدیقدان‌علاوه اورادا مرکزی دولتی توه‌لند یریب آزادیخواهلار علیهنه تحریك ایدیرلر بئله‌لیکله چینده داخلی محاربه‌نی شدتلندیریرلر سونرالهستان نماینده‌سیده‌بو کیمی بیر نطق‌سویله‌میشدر .

چکسلوا کیادا

چکسلوا کیانین مجلسی بیرنجی نوبه‌ده جمهوریتین اقتصادی نقشه‌سینی تصویب ایتمیشدر بو نقشه‌ده ۱۹۴۷ و ۱۹۴۸ نجی ایللر ده چکسلوا کیا اقتصادیاتینین ینی‌لشمه سی و ترقیسی نظره آلنمیشدر بوتون سیاسی فرقه‌لرین نماینده‌لری بو نقشه ایله موافقت ایتمیشلر . پارلمان جلسه‌سینده بو نقشه حقینده دانیشیقلار آپاریلان موقع سوووت اتفاقی عالی‌شوراسینین نماینده‌لری سالونا وارد اولوب چوخ سوینجله قارشیلانمیشلار . پارلمان رئیسی سوووت اتفاقی عالی‌شوراسی نماینده لرینین مجلسه گلمکلری‌مناسبتیله بیر تبریك نطقی‌سویله‌ییب بئله‌دیمیشدر بیز سوووت دولتیندن که چکسلواکیانی خلاص ایتمکده چوخلی‌مجاهدت آپارمیشدر همیشه لیك تشکر ایتمکده‌ییك .

فرقه حیاتیندان

اول صحیفه‌دن بقیه

شبستر اطراف کندلریندن اولان دریان کندینده اهالی طرفیندن بیر مدرسه بناسی تیکیلیب و معارف اداره‌سینین اختیاریندا قویولموشدر . مدرسه آبان آیینین ۳ ندن رسمی صورتده آچیلیب و شاگردلرین قبول ایدیلمه‌سینه باشلامیشدر. بوندان باشقا ینیس ـ شانجان ـ دیزج‌خلیل کندلرینده‌ده مدرسه بنالاری خلق‌طرفیندن و اهالی‌نین همتی‌ایله تیکیلیب ومعارف اداره‌سی‌نین اختیاریندا قویولموشدر.